

SAVE THE CHILDREN NEDERLAND

GEDRAGSCODE MEDEWERKERS

Goedgekeurd:	Oktober 2023
Goedgekeurd door:	COO
Auteur:	Safeguarding Team
Herzien:	Oktober 2026

De gedragscode

Save the Children is meer dan 100 jaar geleden opgericht en uitgegroeid tot 's werelds grootste onafhankelijke kinderrechtenorganisatie. Wereldwijd werken dagelijks ruim 25.000 Save the Children professionals om kinderen¹ in kwetsbare situaties te helpen. Daarom is het zo belangrijk, dat wij zelf een veilige organisatie zijn, dat wij vanuit vertrouwen werken en dat elke medewerker van Save the Children zich committeert aan onze gedragscode.

Ons doel is ervoor te zorgen dat kinderen de best mogelijke bescherming krijgen tegen alle vormen van geweld, ongevallen en andere gevaren tijdens het werk van onze organisatie. Daarom doen wij er alles aan om ervoor te zorgen dat kinderen worden beschermd tegen zowel opzettelijke als onopzettelijke schade en misbruik veroorzaakt door medewerkers en andere vertegenwoordigers van Save the Children.

Voor wie

In deze gedragscode staan de gedragsregels, de hoge normen van integriteit en professionaliteit die Save the Children Nederland verwacht van alle vaste en tijdelijke medewerkers, vrijwilligers en stagiaires, ambassadeurs, opdrachtnemers, consultants, partners, Raad van Toezicht, contractanten en andere vertegenwoordigers die in welke hoedanigheid dan ook voor of namens de organisatie werken. Deze gedragscode geldt voor zowel online als offline gedrag.

Wees je ervan bewust dat je Save the Children zowel tijdens als na werktijd vertegenwoordigt en dat het daarom niet is toegestaan gedrag te vertonen dat de integriteit van de organisatie in gevaar brengt. De gedragscode is 24 uur per dag, 7 dagen per week en 365 dagen per jaar van toepassing.

Save the Children zal geen gedrag tolereren dat in strijd is met onze kernwaarden en iedere schending van de gedragscode kan leiden tot passende disciplinaire acties.²

Allesomvattende beginselen

- Alle medewerkers en andere vertegenwoordigers dienen de basisprincipes van mensenrechten en kinderrechten te onderschrijven en deze rechten te respecteren bij al hun besluiten en handelingen. Indien iemand van ons handelt op een wijze die niet in overeenstemming is met onze kernwaarden, falen wij als organisatie.
- De kernwaarden van Save the Children vereisen dat wij de wetten, gebruiken en tradities naleven van de landen waar wij werken of op bezoek zijn. In gevallen waarin deze wetten, gebruiken of tradities in strijd zijn met het VN-Verdrag inzake de Rechten van het Kind, de VN-Verklaring van de Rechten van de Mens, prevaleren deze laatste twee.
- Het verdrag inzake de Rechten van het Kind en de Rechten van de Mens zijn gebaseerd op de overtuiging dat alle kinderen en volwassenen gelijkwaardig zijn, dat kinderen bijzondere rechten hebben en dat iedereen de verantwoordelijkheid heeft om deze rechten te handhaven.
- Alle medewerkers en andere vertegenwoordigers werken vanuit een Safeguarding kader, waarbij het belang en de veiligheid van het kind altijd voorop staat.
- Medewerkers en andere vertegenwoordigers zullen nooit een kind of iemand die wij proberen te helpen, fysiek, seksueel of emotioneel schaden of dreigen te schaden.

Vertrouwen & Machtspositie

Het realiseren van onze doelstellingen, vaak in complexe en onveilige omgevingen, hangt samen met hoe wij worden gezien als organisatie. In het bijzonder de mate van vertrouwen die ons wordt geschonken.

¹ Met kinderen wordt bedoeld: kinderen, jongeren, jongvolwassene en kwetsbare volwassenen

² Zie kwaliteitshandboek - 1-12 Integriteit en Sanctiebeleid

We krijgen dat vertrouwen alleen als alle medewerkers en andere vertegenwoordigers hoge gedragsnormen hanteren en we er allemaal voor zorgen dat kinderen veilig zijn en beschermd worden.

Door ons werk hebben wij een bepaalde vorm van macht: wij zorgen er bijvoorbeeld voor dat gezinnen toegang krijgen tot voedsel of medische zorg. Het vertrouwen en deze machtspositie mogen nooit worden misbruikt. Iedereen in de organisatie heeft de verplichting en de verantwoordelijkheid om in hun dagelijks gedrag de hoogste professionele en ethische normen te handhaven.

Dit doe ik:

1. Bescherming van kinderen, jongeren en kwetsbare volwassenen - Ik:

- 1.1. Creëer en handhaaf een veilige omgeving voor kinderen en iedereen die wij willen helpen om te voorkomen dat zij het slachtoffer worden van misbruik en onrecht. Met inbegrip van fysiek, seksueel of emotioneel misbruik, verwaarlozing en/of uitbuiting.
- 1.2. Ben **nooit** alleen met kinderen. Er zijn te allen tijde twee of meer volwassenen aanwezig in het bijzijn van kinderen. Een andere volwassene moet op zijn minst in het zicht of binnen gehoorsafstand aanwezig zijn (4-ogen principe).
- 1.3. Creëer en handhaaf een open sfeer, waarin kinderen zich vrij kunnen voelen om over elk onderwerp te praten en eventuele zorgen te delen.
- 1.4. Ben mij bewust van de mogelijke risico's binnen mijn werk en mijn gedrag en neem voorzorgsmaatregelen om deze risico's te verkleinen.
- 1.5. Maak alleen foto's, films of geluidsopnamen van kinderen, tijdens de uitoefening van mijn functie, met uitdrukkelijke toestemming van Save the Children en kind/verzorgers door middel van het Save the Children toestemmingsformulier. Daarbij maak ik alleen gebruik van een zakelijk medium. Dit betekent dat ik nooit zomaar foto's maak met mijn privételefoon.
- 1.6. Zorg ervoor, dat iedereen die met Save the Children werkt of ons vertegenwoordigt, op de hoogte is van deze gedragscode en deze begrijpt.
- 1.7. Blijf alert op de houding en het gedrag van mijn collega's of andere vertegenwoordigers van Save the Children. Als zij de gedragscode overtreden (of als ik vermoed dat zij dat doen), maak ik dit bespreekbaar en rapporteer/ informeer het Safeguarding team.

2. Respect - Ik:

- 2.1. Bevorder een cultuur van gelijkheid waarin iedereen met respect en waardigheid wordt behandeld. Ik ben mij bewust van mijn machtspositie als Save the Children vertegenwoordiger in relatie tot kinderen en kwetsbare volwassenen die deelnemen aan onze programma's en ik handel eerlijk, oprecht en transparant.
- 2.2. Eerbiedig de basisrechten van alle mensen door iedereen gelijk te behandelen, ongeacht persoonlijke kenmerken zoals geslacht, handicap, huidskleur, seksuele geaardheid, godsdienst, taal, hiv-status en andere identiteitsaspecten.
- 2.3. Bied kinderen de mogelijkheid om betrokken te worden bij het nemen van beslissingen en bij de programma's, rekening houdend met de leeftijd en ontwikkelingsfase van het kind.
- 2.4. Toon respect voor de religieuze overtuigingen, gebruiken en regels van de bevolking van het land of de omgeving waarin ik mij bevind en mijn werkplek door mijn gedrag, kleding en taalgebruik.
- 2.5. Bevorder non-verbale begroetingsvormen of high five en initieer geen (cultureel) ongepast en/of ongewenst fysiek contact met kinderen binnen onze programma's, zoals op- en vastpakken, knuffelen, kussen, op schoot nemen of omhelzen.
- 2.6. Respecteer de privacy van kinderen en hun families door alle informatie met betrekking tot zorgen over bescherming en veiligheid vertrouwelijk te houden en informatie alleen te bespreken met relevante personen op basis van het "need to know" principe en AVG wetgeving³.

³ De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is de belangrijkste privacywet in Nederland en zorgt ervoor dat persoonsgegevens goed worden beschermd - <https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/>

3. Persoonlijk en professioneel gedrag - Ik:

- 3.1. Streef naar de bescherming van de veiligheid en het welzijn van mijzelf en degenen die Save the Children vertegenwoordigen, bijvoorbeeld door volledig op de hoogte te zijn van en te voldoen aan het lokale beleid en de procedures.
- 3.2. Werk actief aan een veilige en open werkomgeving, die vrij is van alle vormen van intimidatie, met inbegrip van (online) seksuele intimidatie en pesten, mede door elke bezorgdheid over onaanvaardbaar gedrag op de werkvloer te melden.⁴
- 3.3. Ga zorgvuldig om met de financiële en andere middelen van Save the Children. Ik zorg ervoor dat deze niet worden misbruikt en worden beschermd tegen diefstal, fraude en beschadiging.
- 3.4. Ga zorgvuldig om met het gebruik van e-mail, sociale media en internet op apparatuur van Save the Children en/of via een Save the Children account, door mijn laptop altijd te vergrendelen, alle apparatuur te beveiligen met een toegangscode en internet en e-mailverkeer zo goed mogelijk te controleren op virussen en frauduleuze intenties.
- 3.5. Meld digitale ontvangst van een virus of informatie van dreigende, frauduleuze, beledigende, seksueel getinte dan wel discriminerende aard aan de integriteitsfunctionaris en ICT of UNO.
- 3.6. Meld (on)bedoelde inbreuken op beveiliging, van binnenuit of vanuit de buitenwereld aan de Manager Finance & Control en de Directie.

Dit doe ik niet:

4. Bescherming van kinderen, jongeren en kwetsbare volwassenen

- 4.1. Handelen op een manier die in strijd is met het Safeguarding beleid en de gedragscode.
- 4.2. Kindermisbruik of uitbuiting bagatelliseren of negeren.
- 4.3. Kinderen of kwetsbare volwassenen slaan of onderwerpen aan enige vorm van fysieke mishandeling.
- 4.4. Mij inlaten met schadelijke en traditionele praktijken, waaronder genitale verminking, kinderhuwelijk en gedwongen huwelijken.
- 4.5. Betrokken raken bij of het toestaan van seksuele uitbuiting en/of mishandeling, zoals een relatie ontplooiën met iemand die jonger is dan 18 jaar, ongeacht de wettelijke leeftijd van toestemming of de plaatselijke gebruiken.
- 4.6. Een (seksuele) relatie aangaan met een lid van een kwetsbare gemeenschap, tenzij ik deel uitmaak van diezelfde gemeenschap, de relatie niet is ontstaan als onderdeel van mijn functie en er sprake is van een gelijkwaardige verhouding.
- 4.7. Dingen van persoonlijke aard doen voor een kind of iemand die we proberen te helpen, die ze zelf kunnen doen, zoals baden, naar de wc gaan, aan- of uitkleden.
- 4.8. Extra zorg, begeleiding of ondersteuning bieden aan kinderen. Als ik zorgen heb, neem ik contact op met het Safeguarding team en ga niet zelf op onderzoek uit door verdere vragen te stellen of andere acties te ondernemen.
- 4.9. Iemand jonger dan 18 jaar als huishoudelijke hulp hebben of andere zware werkzaamheden laten verrichten.
- 4.10. Privéberichten sturen naar kinderen of iemand uit de gemeenschap die ik via Save the Children heb leren kennen, bijvoorbeeld privéberichten of vriendschap op sociale-mediakanalen.
- 4.11. Persoonlijke betalingen, diensten, goederen of gunsten van andere vragen, aanmoedigen of accepteren in ruil voor onze hulp. Medewerkers mogen ook geen alcohol of schadelijke stoffen verstrekken aan een kind of een kwetsbare volwassene.

5. Respect

- 5.1. Deelnemen aan enige vorm van discriminatie, intimidatie, pesterijen, vernederend gedrag of op enige andere wijze inbreuk maken op de rechten van anderen. Dit betekent ook geen flirterig taalgebruik en seksuele terminologie gebruiken tegenover of in aanwezigheid van kinderen.

⁴ Zie 3-10 Meldroutes en intern onderzoek schendingen

- 5.2 Mij gedragen op een manier die mijn vermogen om mijn werk te doen ondermijnt of die Save the Children in diskrediet kan brengen.
- 5.3 Mij schuldig maken aan favoritisme, het voortrekken van kinderen of bepaalde kinderen anders behandelen.
- 5.4 Toestaan dat zorgen, beschuldigingen of vermoedens van misbruik of slechte praktijken niet worden gemeld.

6. Persoonlijk en professioneel gedrag

- 6.1 Alcohol drinken of andere middelen gebruiken tijdens werktijd. Ik zal deze middelen niet gebruiken op een manier die mijn vermogen om mijn functie uit te oefenen of de reputatie van de organisatie aantast. Tijdens werktijd rook ik buiten het zicht van kinderen.
- 6.2 In het bezit zijn van of profiteren van de verkoop van illegale goederen of stoffen.
- 6.3 Betrokken zijn bij enige vorm van ge prostitueerde seks.
- 6.4 Het bekijken, downloaden, creëren of verspreiden van ongepast materiaal, zoals pornografie, op apparaten van Save the Children en/of mijn persoonlijke apparaten.
- 6.5 Enige connectie hebben met of het (financieel) steunen van terroristische activiteiten of verboden partijen.⁵
- 6.6 Vertrouwelijke en bedrijfsgevoelige informatie met betrekking tot Save the Children aan anderen vrijgeven, tenzij wij daartoe wettelijk verplicht zijn.
- 6.7 Gebruik maken van openbaar onveilige WIFI zoals in de trein en andere openbare locaties en onveilige websites bezoeken.

Rapporteren

Save the Children heeft een actief en streng Safeguarding systeem. Wij nemen alle zorgen serieus en reageren snel op een manier waarbij de veiligheid en rechten van het kind centraal staan. Save the Children Nederland heeft interne en externe vertrouwenspersonen en een Safeguarding team die je van dienst kunnen zijn in situaties waarin je grensoverschrijdend gedrag vermoedt, ziet of ervaart.

Wij verwachten van alle medewerkers en vertegenwoordigers, dat ze direct reageren bij vermoedens en/of signalen van kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag en slechte praktijken en onveilige programmering melden. Elk mogelijk incident of elke bezorgdheid moet binnen 24 uur via de daartoe bestemde meldingssystemen⁶ gerapporteerd worden.

PERSOONLIJKE VERKLARING

Ik bevestig dat ik de gedragscode heb gelezen en begrepen, en dat ik mij aan de gedragscode zal houden gedurende de gehele periode dat ik werk voor of verbonden ben aan Save the Children Nederland.

Ik begrijp dat elke overtreding van de gedragscode uiterst serieus wordt genomen en kan leiden tot disciplinaire maatregelen.

Ik verklaar dat ik in mijn leven niet door een rechtbank ben veroordeeld voor een delict dat betrekking heeft op kindermisbruik en/of het schenden van kinderrechten. Tevens verklaar ik dat er nooit een aanklacht/onderzoek is geweest of tegen mij loopt die betrekking heeft op kindermisbruik en/of het schenden van kinderrechten.

Naam:

Datum:

Functie:

Handtekening:

Voor meer informatie, vragen of je wilt een melding doen, mag je contact opnemen met +31 (0)70 338 44 48, mailen naar safeguarding@savethechildren.nl of via de website www.savethechildren.nl/over-ons/organisatie/integriteit

⁵ Mocht dit gezien de situatie in het land noodzakelijk zijn om humanitaire hulp te verrichten, is een uitzondering mogelijk met CEO goedkeuring.

⁶ Zie 3-10 Meldroutes en intern onderzoek schendingen

DEFINITIES

Woord/term	Definitie
Kind	Iedereen onder de 18 - V.N. Verdrag inzake de rechten van het kind 1989 Onder de Nederlandse jeugdwet vallen ook jongvolwassenen tot 23 jaar.
Safeguarding	Safeguarding is het veilig maken van Save the Children voor kinderen, jongeren en kwetsbare volwassene. Het gaat om onze collectieve en individuele verantwoordelijkheid en acties om ervoor te zorgen dat alle kinderen, jongeren en kwetsbare volwassene worden beschermd tegen opzettelijke of onopzettelijke handelingen die leiden tot het risico op of daadwerkelijke schade door medewerkers, vertegenwoordigers en derden van Save the Children, die in contact komen met kinderen of invloed op hen hebben via onze interventies, humanitaire hulp en programmering. Dit omvat onze directe programma-uitvoering, werk via partners en het beheer van persoonsgegevens van kinderen.
Kindermishandeling	Kindermishandeling is alles wat personen, instellingen of werkwijzen doen of nalaten waardoor kinderen direct of indirect schade wordt berokkend of waardoor hun vooruitzicht op een veilige en gezonde ontwikkeling tot volwassenheid wordt geschaad.
Fysieke mishandeling	Fysieke mishandeling is het opzettelijk gebruik van lichamelijk geweld dat een risico op of daadwerkelijk letsel veroorzaakt bij een kind. Het kan gaan om slaan, door elkaar schudden, vergiftigen, knijpen, verbranden, verdrinken, verstikken of op een andere manier een kind opzettelijk lichamelijk letsel toebrengen.
Verwaarlozing	Verwaarlozing omvat, maar is niet beperkt tot, het onvoldoende tegemoet komen aan de lichamelijke, emotionele en pedagogische (basis)behoeften van een kind. Het kind krijgt niet de verzorging waar het gezien de leeftijd behoefte aan en recht op heeft, onvoldoende voedsel, geschikte kleding en/of onderdak. Verwaarlozing is ook: • het nalaten om schade te voorkomen; • het niet zorgen voor adequaat toezicht; • het niet zorgen voor toegang tot de juiste medische zorg of behandeling of het verlenen van ongepaste medische zorg (bijv. het toedienen van medicatie zonder toestemming); • het niet zorgen voor een veilige fysieke omgeving (bijv. blootstelling aan geweld, onveilige programmalocaties, onveilige slaapplekken, het afstaan van een kind aan een onbevoegde volwassene, toegang tot wapens of schadelijke voorwerpen) Het betreft ook het nalaten van SCNL-personeel, partners en contractanten om de minimumvereisten toe te passen zoals uiteengezet in verplichte procedures.
Emotionele mishandeling	Emotionele mishandeling is het toebrengen van schade aan de emotionele, intellectuele, mentale of psychologische ontwikkeling van een kind. Dit kan gebeuren als een op zichzelf staande gebeurtenis of op permanente basis. Emotionele mishandeling omvat, maar is niet beperkt tot, vernederende of kleinerende behandeling (bijv. uitschelden, bedreigingen, schreeuwen/gillen/vloeken, plagen, constante kritiek, kleineren), het niet tegemoetkomen aan de emotionele behoeften van een kind en het afwijzen, negeren, terroriseren, isoleren of opsluiten van een kind.
Seksueel misbruik	Seksueel misbruik is het betrekken van een kind bij seksuele activiteiten, ongeacht of het kind zich bewust is van wat er gebeurt of niet. De activiteiten kunnen lichamelijk contact inhouden, waaronder aanranding door penetratie (bijvoorbeeld verkrachting of orale seks) of niet-penetratieve handelingen zoals masturbatie, zoenen, wrijven en aanrakingen buiten de kleding om. Het kan ook gaan om activiteiten zonder contact, zoals het betrekken van kinderen bij het kijken naar of het maken van seksuele beelden, het aanmoedigen van kinderen om zich seksueel ongepast te gedragen, of door (online-) grooming van een kind.
Uitbuiting	Kinderuitbuiting is een verzamelbegrip dat wordt gebruikt om het misbruik te beschrijven van kinderen die worden gedwongen, misleid of verhandeld tot activiteiten gericht op uitbuiting. Dit omvat ook moderne slavernij, kinderhandel en kinderen die worden gedwongen of gerekruteerd in gewapende conflicten. Seksuele uitbuiting van kinderen is een vorm van (online) seksueel misbruik van kinderen. Het gebeurt wanneer een individu of een groep gebruik maakt van een onevenwichtige machtspositie om een kind of jongere tot seksuele activiteit te dwingen, te manipuleren of te misleiden in ruil voor iets dat het kind nodig heeft of wenst, en/of voor het (financiële) voordeel van de dader. Het is ook seksuele uitbuiting, zelfs als de seksuele activiteit met instemming lijkt. Kinderarbeid is werk dat kinderen berooft van hun kinderjaren, hun mogelijkheden en hun waardigheid. Het is werk dat geestelijk, lichamelijk, sociaal of moreel gevaarlijk en schadelijk is voor kinderen en werk dat hun schooltijd belemmert door hen de mogelijkheid te ontnemen om naar school te gaan, waardoor zij de school voortijdig moeten verlaten of waardoor zij moeten proberen school te combineren met buitensporig lang en zwaar werk. Indien een jongere, jonger dan 18 jaar, deel uitmaakt van een stage binnen de Nederlandse wetgeving en niet voldoet aan een van de bovenstaande voorwaarden, wordt dit door SCNL niet beschouwd als kinderarbeid. Echter, elke contractant of sub contractant moet SCNL op de hoogte stellen van de naam van elke leerling die direct betrokken zal zijn bij ons werk.
Grooming	Grooming is het creëren van een vertrouwensrelatie met een kind om het kind daarna te misbruiken. Het is een stapsgewijs proces dat jaren kan duren. De pleger kiest eerst een slachtoffer, vaak een kind dat om verschillende redenen kwetsbaar kan zijn. Vervolgens investeert de pleger in het winnen van het vertrouwen van het slachtoffer en van de mensen om het slachtoffer heen. Daarna maakt de pleger het kind afhankelijk, door bijvoorbeeld complimenten en cadeaus te geven. Als het kind zich emotioneel afhankelijk voelt, is de kans kleiner dat het kind zal vertellen over het misbruik. De term grooming wordt ook vaak gebruikt voor online seksuele intimidatie. De pleger doet zich dan online voor als een kind of jongere, wint het vertrouwen van een slachtoffer en gaat dan over tot (online) seksueel misbruik.